

Utrikesutskottets betänkande

1981/82:3

om den alliansfria rörelsen

Motionen

1 motion 1980/81:1598 av Lars Werner m. fl. (vpk) föreslås

1. att riksdagen i första hand beslutar uttala att Sverige skall söka medlemskap i den alliansfria rörelsen

2. att riksdagen i andra hand, därest yrkandet under 1 icke skulle vinna riksdagens bifall, beslutar uttala att Sverige skall söka ställning som observatör vid nästkommande toppmöte med den alliansfria rörelsen.

Utskottet

Vid förra årets riksmöte förelåg en motion av innebörd att Sverige borde söka medlemskap i den alliansfria rörelsen. I sin behandling av motionen redogjorde utskottet för den alliansfria rörelsens uppkomst och syften och konstaterade bl. a. att rörelsen i praktiken strävade efter att samla medlemmarna kring utrikespolitiska ståndpunkter (UU 1980/81:12).

Utskottet fann att det inte skulle vara förenligt med Sveriges neutralitetspolitik att Sverige sökte medlemskap i den alliansfria rörelsen och avstyrkte därför motionen. Frågan om svenskt medlemskap i rörelsen har också diskuterats i de två senaste årens utrikesdebatter varvid flera talare, bland dem utrikesminister Ola Ullsten och oppositionsledaren Olof Palme, var av den åsikten att det inte fanns anledning för Sverige att gå med i ett block av stater som strävar efter att samordna sin utrikespolitik. Utskottet har ingen anledning att nu ändra sin tidigare bedömning och avstyrker följaktligen yrkande 1 i motionen.

I motionens andra yrkande föreslås att Sverige i andra hand skall söka ställning som observatör vid den alliansfria rörelsens möten.

Sverige deltar för närvarande som inbjuden gäst vid möten med rörelsen. Denna ställning medför inga förpliktelser eller något aktivt deltagande i mötesarbetet, samtidigt som det ger oss möjlighet att nära följa organisationens verksamhet. Såsom konstaterades i ovannämnda betänkande UU 1980/81:12, innebär emellertid observatörskap en högre grad av engagemang i rörelsen än gäststatus. Det är således vanligt att observatörer deltar i kommitté- och resolutionsarbetet vid mötena.

Om Sverige sökte ställning som observatör vid den alliansfria rörelsens möten skulle det kunna uppfattas som en förändring av vår utrikespolitik. Yrkande 2 i motionen avstyrks därför.

Utskottet hemställer
att riksdagen avslår motion 1980/81:1598.

Stockholm den 27 oktober 1981

På utrikesutskottets vägnar
ALLAN HERNELIUS

Närvarande vid ärendets slutbehandling: Allan Hernelius (m), Torsten Bengtson (c), Sture Palm (s), Olle Göransson (s), Ingrid Sundberg (m), Gunnel Jonäng (c), Carl Lidbom (s), Linnea Hörlén (fp), Axel Andersson (s), Sten Sture Paterson (m), Rune Ångström (fp), Anita Modin (s), Stig Gustafsson (s) och Inga-Britt Johansson (s).